

cap. nihil de prescriptio. vbi late Felin. num. 5. & idem Felin. in cap. illud sub num. 17. versiculo decimaquinta conclusio, eodem titulo de prescriptio. Franciscus Balb. in tractatu de prescriptio. 3. part. 6. part. princ. quest. 4. num. 18. & 19. cum sequentibus, vbi multis aliis modis declarat Gonzalez supra numer. 33. & 34. ex quo ego
 291 dum aliquando in hoc tribunali dubitatum fuisse, an decretum ordinarium, quo vtuntur supremi eius auditores in adimenda vi illata, siue personis secularibus, siue Ecclesiasticis, siue in profanis, siue in spiritualibus, & religiosis, vt videre est de eius natura apud Rodri. de annuis reddi. lib. 1. cap. 17. cuius & minifcum, & longum libellum confecit doctissimus, & prudentissimus Lirren. Aluarus de Paz de Quinones meritissimus olim huius Regalis, & supremæ Curie Senator amplissimus, postea in Vallisletana cancellaria auditor, vel dum ipsius cognitio pender, interrumpat prescriptio nem, respondi interrogatus, quod non, ex proximè dictis, iuncto eo, quod in præfato decreto non proceditur iudicialiter, sed extrajudicialiter, per modum extraordinariæ, & extrajudicialis defensionis, vt per Rod. supra, & Doctores ab eo citatos, & est notissimum apud nos, & maximè, quia hoc decretum nullum gerit præiudicium, nec quoad possessionem, nec quoad proprietatem, vt ex eius conceptione detegitur, ibi, *consentia de no le molestiar, &c. sin perjuicio de su derecho, assi en possession como en propiedad.* & hoc iure vtimur. Hactenus de actibus extrajudicialibus, alios autem nonnullos poteris videre in duobus his proximis sequentibus capitibus.

292 Vnum tamen obiter est notandum, quod vt memorabile mirum in modum intulit, & exclamant Marant. & Veltius statim citandi, quod in causis beneficialibus appellatio extrajudicialis vim citationis habet, adeo vt appellatus comparere tenetur coram iudice ad quem, absque alia aliqua citatione, aliàs in eius contumacia procedi poterit, in quo & non paucos decipi, spectantes, & putantes iterum citari debere, ideoque in iudicio sui copiam facere neglecti, lis absque contradictore agit, facileque appellans obtinet, sique pluries se in Romana Curia decum vidisse, testatur ipse Maranta in praxi 6. part. princ. versiculo & quandoque appellatur numer. 258. & 279. fol. 150r. eleganter post eum Anton. Grauat. in additio. ad praxim Veltij lib. 3. cap. 7. num. 4. post Abb. in cap. cum sit Romana numer. 10. de appellat. & per eundem Marant. Efficacia de appellat. quest. 17. ampliat. 16. à num. 44. Philipp. Franc. in cap. bone memoria 51. sub num. 17. versiculo sed conclude

sic, de appellat. Gregor. Tholosa. tractat. de appellatio. lib. 1. cap. 1. sub num. 3. versiculo 1. differencia fol. 86. & quod huiusmodi appellatio extrajudicialis in beneficialibus habet vim citationis, & deuoluat causam ad Curiam, tenet Rota, teste Caputaq. decisio. 35. appellauerat numer. 1. part. 1. Achilles de Grafis decisione 14. petebat numer. 2. de appellat. & decisione 5. aliàs 231. appellatio extrajudicialis numer. 1. & 2. de appellatio. fol. 106. Sarncrius de triennali quest. 54. volum. 4. in fin. Gratianus obiter disceptatio. forens. tomo 1. c. 66. sub n. 38. vbi tractans, an & quando appellatio extrajudicialis inducat lis pendentiam, ex Sarncrio excipit appellationes extrajudiciales in causis beneficialibus.

294 Quibus conuenit, quod appellatio extrajudicialis non est proprie appellatio, sed prouocatio secundum Innocent. in cap. cum sit Romana numer. 1. & Abb. numer. 2. 1. in fin. & rursum ipse Abb. in c. bone memorie 51. num. 5. & 8. Decius numer. 20. in differencia de appellat. Cæsar Contard. in leg. unica limit. 25. num. 3. Cod. si de moment. possess. & ex hoc prouocatio hæc, siue appellatio extrajudicialis cum proponatur in iudicio, causa non ccepta, sed ante illam, vt supra diximus, ideo dicitur prouocatio ad causam incipientem, Innoc. in dist. cap. cum sit Romana 5. sub num. 1. Abb. numer. 2. 1. in fin. Ioan. Ferrar. tractat. de appellat. cap. 3. numer. 17. tomo 5. folio 64. & est veluti præuia ad litem incipientem, ideo
 295 habet vim citationis, tenent Gemina. in c. 1. numer. 5. versiculo nota incidenter de appellat. in 6. Gregorius Tholosa. tractatu de appellat. lib. 1. cap. 11. sub numer. 3. versiculo prima differencia folio 86. Efficacia de appellat. questione 2. num. 34. num. 39. & 46. vbi quod quando
 296 prouocatur ab actu parris, appellatur ad iudicem ipsius partis superiorem, quando autem à iudice extrajudicialiter procedente, appellatur ad superiorem ipsius.

297 Et iis adde, quod licet appellatio iudicialis non interponatur à grauamine de futuro, sed de præterito, vel præsentii illato, extra ea, quæ late diximus supra c. 2. à prin. 2. p. extrajudicialis tamen interponi potest à grauamine de futuro, quo, scilicet, quis timer grauari, Philip. Franc. in cap. bone memoria. sub numer. 16. & 17. versic. sed concludes 11. & idem Franc. in d. c. consuluit el. 2. sub num. 4. versic. quid autem sit. & iterum in cap. dilecto 63. notab. 3. versiculo de quo tamen de appellat. Natta cons. 606. approbo in fin. num. 14. Efficacia de appellat. q. 2. num. 43. Cæsar Contard. in l. unica limit. 25. sub num. 2. C. si de momen. possess. & nos diximus supra d. c. 2. à num. 39. & sufficit etiam, quod hæc extrajudicialis appellatio non proponatur à præcedenti grauamine,
 298 ex causa

ex causa vera & legitima, prout in iudiciali; sed sufficit quod causa sit verisimilis & probabilis, Efficacia vbi proximè num. 41. Franch. in dist. cap. bone memorie sub num. 7. & ibi Decius sub num. 17. nota. vltim. Felinus in cap. 1. sub num. 3. consideratione 2. de appellat. Gregor. Tholosa. titul. de appell. lib. 1. cap. 11. num. 8. differencia 6.

CAPVT XIV.

A decretis Ordinarij; puta, super alienatione rerum Ecclesiasticarum, donatione iurispatronatus, & similibus appellationi interpositæ, an si non deferat iudex vim faciat.

SVMMARIVM.

Decreta iudicis sunt actus extrajudiciales. n. 1.
 Decreta super alienatione rerum, aut Ecclesie, aut minoris extrajudicialiter absque alterius citatione, est extrajudicialis informatio. n. 2.
 Idem & in delegato, cui dirigitur commissio, vt se informet de utilitate ad alienandum. n. 3.
 Testes pro sola instructione iudicis, & eius animi motu sine partis citatione possunt recipi. num. 4.
 Informatio pro iudicis instructione nullam habet formam iudicij. num. 5.
 Informationis summarie receptio super infamia delicti ad effectum relaxandi mandatum de personaliter comparendo, est omnino extrajudicialis. num. 6.
 Ad informationem pro instructione iudicis, & eius animi motum testes non iurati recipiuntur. num. 7.
 Testibus non iuratis potest credere iudex deputatus ad conferendum beneficium cum clausula (si idoneam inueneris). num. 8.
 Ex testibus non iuratis informatur conscientia iudicis. num. 9.
 Testes requiruntur iurati, si princeps mandat alicui, vt se diligenter informet. num. 10.
 Decretum super alienatione rei Ecclesie, aut minoris, & super transactione, aut confirmatione alicuius actus, &c. est extrajudicialis. n. 11.
 Decreta iudicis in quibus casibus sint necessaria, & quando in eis procedatur, remissiuè. num. 12.
 Extrajudicialis actus non recipit appellationem suspensiuam. num. 13.
 A decretis super alienatione, &c. appellations non est deferendum, vt suspendat. num. 14.
 Ab insinuationis donationis decreto appellari non licet. num. 15.
 Ab insinuationis decreto donans appellare non potest. num. 16.
 Salgado de protect. Reg. Tom. I.

Decretum in iudicio est interlocutoria. num. 17.
 Decreta super alienatione, &c. non sunt interlocutoria, sed vim earum obtinent. num. 18.
 Decreta super alienatione, &c. nullus sunt præiudicij, sed semper intelligantur absque tertij præiudicio. num. 19.
 Confirmatio non tollit defectum rei confirmatæ extra confirmationem. num. 20.
 Decreta super alienatione, &c. non impediunt, vt aliter possit contra eam venire. num. 21.
 Decreta super alienatione, &c. non transeunt in rem iudicatam. num. 22.
 Solemnitates, & decreta enuntiatæ in alienatione rerum Ecclesiasticarum probant, donec de contrario doceatur. num. 23.
 Solemnitatibus enuntiatæ in specie per tabellionem statuitur licet non in genere. num. 24.
 Solemnitatum enuntiatio per iudicem in specie an requiratur, vel in genere an sufficiat. num. 25.
 Executio non impeditur ob modicum præiudicium. num. 26.
 Decreta super alienatione, &c. expenduntur per modum voluntarie iurisdictionis. num. 27.
 In his, quæ voluntaria sunt iurisdictionis iudici permittitur innovare. num. 28.
 A factio mere voluntario appellatio non permittitur. num. 29.
 Decreta super alienatione, &c. expedita in contradictorio iudicio, recipiunt appellationem. num. 30. & 31.
 Actus voluntarie iurisdictionis per comparitionem contradictoris efficiuntur contentiose. num. 32.
 Assertioni executoris se informasse de utilitate Ecclesie pro alienatione statuitur, & pro eius decreto præsumitur. num. 33.
 Dummodo tempus præcesserit, quo verisimiliter capi potui extrajudicialis informatio. num. 34.
 Vel dummodo contrarium non probetur. num. 35.
 Executor super alienationis utilitate si non adest contradictor, potest sine citatione procedere, etiam si ad sit clausula (vocatis vocandis). n. 36.
 Executor super alienatione, &c. cum clausula (citatibus citandis) est mixtus, si adest contradictor, & cuius interest, est citandus. num. 37.
 Executoris super alienatione processu factio, & formato absque tamen alicuius citatione, quia nullus adest contradictor, nec ad id tenetur, an sit standum. num. 38.
 A confirmatione donationis aut concessionis iurispatronatus, appellations non deferens ordinarius, an vim faciat. num. 39.
 Iurispatronatus donationis si ordinarius non præstet assensum, potest per superiorem ad id compelli. num. 40.
 Ab eo licet tunc appellare. num. 41.
 Confirmatio donationis iurispatronatus recipit appellationem.

pellationem, si fiat cum legitimo contradic-
to. num. 42.

Executor datus pro confirmatione donationis in-
rispatro. procedit extrajudicialiter, &
tunc ab eo non appellatur. num. 43.

Secus ab eo procedente iudicialiter. num. 44.

Item c. quæstio licet eiusdem sit farina
& materia, cuius & est proximè an-
tecedens, quoniam tamen specialem requi-
rit mentionem, eius & nos sequimur appe-
litum, in cuius implementum suppono, quod
omnia iudicis decreta sui sunt natura actus
extrajudiciales, in quorum dispositione, ac
interpositione iudex extrajudicialiter pro-
cedit; ita affirmant Decius in rubric. de iudi-
cis in decreta. lectura 1. num. 4. & lectura 2. n. 3.
sequitur Paz in praxi 1. som. annotatione 1. de
iudicio num. 9. dicentes decreta iudicis super
prædiis minorum, vel Ecclesiarum distra-
hendis, pro exequendis sententiis contra
eos latis; esse actus extrajudiciales, ac præ-
terea nec eis convenire iudicij diffinitionem,
de quorum decretorum natura tractat
Bald. in l. nequiquam §. vbi decretum ff. de offic.
proconsulis, & legat. Matthæus de Afflictis
decis. 261.

2. Et propterea in eorum expeditione, ac
interpositione non adhibetur causæ cog-
nitio iudicialis, sed extrajudicialis informatio
tantum absque alicuius citatione, ut probat
celebris doctrina Abb. Panorm. in elegantia
conf. 41. incipit videndum num. 1. ante fin. versu-
culo ex quibus verbis part. 1. quod consilium
commendat Decius conf. 34. n. 12. Capicius
decis. 16. num. 4. Puteus decis. 432. lib. 2. & Ro-
ta in vna Ragusina Emphyteusis 20. Iunij
1578. quæ habetur 1. p. divers. decisione 479.
& præfatam Abbatris doctrinam iterum ca-
nonizavit Rota in vna Leodicensi præsen-
sibus coram Orano 20. Januarij 1596. vt
testatur Hierony. Gonzal. in reg. de mens. §. 7.
proæmia. numer. 233. eius etiam meminit, &
mouet Rota in decis. 166. sub num. 7. & 8. p. 2.
diversorum.

3. Et cum hoc demus in iudice ordinario,
melius & commodius præmittendum est in
delegato, cui restrictæ iurisdictionis potestatis
semper interpretatione faciamus, ac ideo
delegatus, cui aliquis actus extrajudicialis
committitur, eadem potestate in eo vti de-
bet, qua vteretur committens, vt in his ter-
minis probat Abb. in d. conf. 41. propterea de-
legatus cui Papa committit, vt se diligenter
informet de utilitate Ecclesiæ, & si repererit
in euidente utilitatem Ecclesiæ cedere alie-
nationem, eam confirmet, seu licentiam alie-
nandi concedat, satis est, vt adhibeat cog-
nitionem extrajudicialem absque citatione, &

pro eius decreto præsumitur absque pro-
cessu, maximè si asseueretur adhibuisse cau-
sæ cognitionem, seu se infamasse, vt ex eo-
dem Ab. consilio vltra superius citatos pro-
bant Hieron. Gonzal. supra, & optimè deter-
minavit Rota in d. Ragusina Emphyteusis,
& in vna Anconitana terrarum de anno
1577. & in vna Romana deuolutionis 20.
Maij 1580. quæ est 636. num. 1. & 4. p. divers.
rum. & in alia Auersana Tenimenti, 15. Fe-
bruarij, & 5. Maij 1582. quæ est in impressis
716. n. 4. d. 1. p. diversorum. Ex quibus constat ca-
uendum esse à Rotæ decisione, cuius supra
meminimus, dum innuere videtur, non suf-
ficere extrajudicialem informationem rerum
Ecclesiæ secundum constitutione Pauli-
nam, nisi in rescripto (si inuidentem) illi
derogetur, & specialiter concedatur facul-
tas extrajudicialiter se informandi, cui stan-
dum non est, cum tot decisionibus contra-
rium sit decisum, auctoritatis vallatum,
& ex infra dicendis apparebit.

Et cum vt vides, in huiusmodi decretis 4
procedatur extrajudicialiter, mirum, vt par-
tis citatio nulla requiratur, quia hic agitur
de solo superioris formando animo, & satis-
faciendo propriæ iudicis conscientie, in quo
articulo illa est inter Doctores immutabilis
regula, quod testibus receptis pro informa-
tione, & institutione iudicis, aut curiæ; pos-
sunt sine dubio absque partis citatione reci-
pi, & examinari. Bald. in l. 3. §. si tibi col. 2. versu-
sed pone, iuncto versu. sed an ista compulsione de-
beat pars citari, ff. de conditionib. ob turp. causam,
sequitur Alber. de Malet. in tract. de testibus,
c. 7. post 28. 3. 8. & segg. Et reddunt rationem, 5
quia hæc informatio, & instructio Curie,
seu iudicis, non habet in se formam iudicij,
vel processus, ideo citationem non requirit.
Angel. de malefic. in verbo quod forma publica
n. 11. vbi quod cauti iudices antea quam for-
ment inquisitionem, recipiunt informatio-
nem à testibus inscriptis, non citata parte, ne
postea dicant contrarium, quod & ante eum
dicit Salicet. in l. fin. in fin. de quæst. Marfil. in
l. de vnoquoque n. 75. versu. dicas tamen ff. de re
iudi. & post n. 81. Bonifac. de Vitali. in clem. 2.
num. 89. Maranta de ordine iudic. 6. p. memb. 1.
rubric. de citatione v. 20. Mascari. de probat. lib. 1.
in præfatione q. 5. n. 39. & lib. 3. concl. 1366. n. 6.
& ita seruati etiam in statu Ecclesiastico tes-
tatur Flamin. Contar. in tractat. de executione
sententiæ cap. 175. & in prætic. in-
terrog. reorum, lib. 3. c. 3. num. 61. Bertazzo. conf.
553. num. 4. versu. 2. dato lib. 2. videnda etiam,
quæ in hunc sensum post alios congerit
Maresc. variat. resolut. lib. 2. c. 1. num. 151.

Et hinc intelligitur doctrina, quam docuit 6
Rota, 16. sub num. 1. de iudicij in nouis, cuius
meminit

meminit Gonzal. in regula de mensib. alter.
gloss. 9. in annotat. num. 24. dicens, quod in-
formationis summarie receptio super infam-
ia delicti, ac effectum relaxandi manda-
tum de personaliter relaxando, sit omni-
no actus extrajudicialis, non iudicialis, quam
ex proximè dictis intelligere, & declarare
potestis.

7. Quod & in tantum præfata doctrina est
vera, & recepta communiter, vt in huius-
modi informatione pro satisfatione, & in-
stitutione iudicis, seu eius animo informan-
do testes recipi possint absque iuramento,
quod & generaliter verum est, vt per gloss.
in cap. 1. §. si duo in versu. testamentum. de pace
iur. firm. addition. ad Bart. in l. iusturandis in
additione magna. versu. quid autem informatio-
nes C. de testibus. lxx. in l. admonendi in 2. lectura,
num. 220. & segg. & num. 223. ff. de iur. iuran.
8. vbi insert, ad iudicem deputatum ad con-
ferendum beneficium, cum clausula (si cum
idoneis inuenieris), quod potest tunc credere
testibus non iuratis, quod & idem volue-
runt addition. ad Abb. in cap. tuis el. 3. in 1. ad-
ditione litera A, versu. item ad de testibus. Cro-
tus de testibus. num. 234. Mascari. de proba. lib. 3.
conclusionione 1362. num. 16.

9. Nam ex testibus non iuratis informatur
conscientia iudicis. ita docet Ripa in leg. ad-
monendi num. 197. de iur. iura. Romanus ibi
num. 99. versu. sed si non deponunt. vbi quod
testes non iurati recipiuntur, non ad plenam
informationem, sed ad iudicis informatio-
nem, Feli. in d. cap. tuis post numerum 2. versu.
alind est quando agitur. Campeggi. de testibus,
regula 167. post versiculum testis si non fuerit iu-
ratus, in 7. folio Cartelia. Cotta in memorialibus
versu. testis non iurato, ad finem versu. notan-
dum est vnus casus, Socinus in regnl. 42. in
4. fullen.

Hæc tamen vltima doctrina & conclusio
de testibus non iuratis videtur, non posse
adaptari ad commissiones, de quibus nos
agimus super alienationem rerum Ecclesia-
sticarum, & similibus, cum magis frequenter
10. soleant his verbis concipi, nempe: (vt te di-
ligenter informes de utilitate, &c.) nam his
inspectis, si his verbis concipiuntur, non pro-
cedit. Enimvero quædo Princeps mædat alicui,
vt se diligenter informet; tunc necessarium
est iuramentum in testibus, vt tenet Socin. loco
proximè citato. Blanc. de iudicij num. 328. præ-
tica Conrad. rubrica de testibus num. 11. versu.
& quando Pontifex. Monticell. in reperto. tes-
tium rubrica iurare debet testis. fol. 127. colum. 1.
versu. 3. Alex. Stiatic. in prætic. iudic. cap. 16.
num. 80. Mascari. de probatio. lib. 2. concl. 1362.
num. 14. & 15.

11. Cum igitur appareat, esse actus extrai-
judiciales, puta; decretum super alienatione
rerum Ecclesiasticarum, & minoris, vt l. 1.
& l. ob es alienum C. de prædiis mi. l. que tutores
C. de admin. tuto. decretum quod interponi-
tur in translatione rei stabilis minoris, per
Bald. in leg. præfatis C. de transact. decretum ad
confirmationem alicuius actus, de quo Bald.
in l. non aliter C. de adoptio. idem in l. 3. nequid-
quam §. vbi decretum ff. de officio proconsul. & le-
gati colum. 1. sub versu. sexto, & versu. decimo &
vltimo dicitur decretum, confirmatio, & iterum
num. 2. ad finem. per textum in l. in hac consul-
tissima §. penult. versu. decernimus C. de testimen-
tis. Matthæus de Afflict. decis. 261. versu. item
decretum ad confirmationem actus, qui quidem
ibi per totam illam decisionem alia plurima
decreta super alimentorum futurorum trans-
actione, iuxta l. cum hi. ff. de transactio. & de
decreto in inuentario tutoris; decretum in-
sinuationis, &c. conicit in vnum, vt per te
videbis, & de variis decretorum speciebus,
& in quibus casibus locum habeant, & de
singulorum natura, & modo procedendi
vide latissimè per Simoncelum in speciali tra-
ctatu de decretis, & precipuè in præfatione, sunt
necessariò regulanda secundum naturam ex-
trajudicialium, & sub ipsorum regulis con-
tinenda, dictantibus ab actibus extrajudicia-
liter gestis, appellacionem suspensiuo effectu
carere, secundum glossam ab omnibus recep-
tam communiter in cap. non solum de appel-
lat. lib. 6. Abb. in cap. cum nobis. colum. 5. de elec-
tione. Philipp. Franch. post alios in cap. bone
columna 5. de appellatio. vbi etiam Præpositus
qui de communi testatur, Guido Pape
consilio 138. Rota decis. 34. alijs 344. licet de
appella. in nou. Nicol. Milis in repertorio verbo,
attentata post appellacionem, fol. 30. Vestrius
in praxi Romana Curie, lib. 8. cap. penult. vt lite
pendente. & iterum de attentata. sub num. 9. versu.
idem si post appellacionem extrajudicialem. Cou-
in prætic. quæstio. quæst. 24. num. 5. Lancelot.
Robert. de attent. 2. part. cap. 12. limit. . . . &
alij plures ab eisdem relati, & quos nos su-
pra in cap. præcedenti à princ. & per totum
discursum concessimus.

Et in terminis, vt à præfatis decretis in-
dicum, & eorum expeditione non liceat
appellari, saltem quoad hoc, vt ea appellatio-
ne non obstante executioni demandentur
absque reatu attentati, probant Nicolaus de
Afflict. decis. 261. in princ. cuius superius me-
minimus, idem tenet etiam Marant. de ord.
iudicio. 6. part. tit. de sentent. n. 29. fol. mihi 514.
licet eorum neuter dictas iam, & dicendas
rationes considerauit.

Et comprobatur, quod à decreto insinua-
tionis donationis nullus potest interponere
appellacionem, scilicet, non consanguinei,
quia

quia non grauantur, nec ex eo, quod consanguinei sint donatoris, grauamen aliquod recipere possunt, nā potest quis de re sua libere disponere, l. in re mandata C. manda. etiam abutendo. l. sed & si §. consuluit de petitione heredi. & iudex ex illa ostensione donationis nihil contra partem agit, ergo cum eam non grauat, non appellet, quod si fecerit, perperam appellari dicitur, l. 1. in princ. ff. de appell. recip. quia non habent interesse, nec donans appellabit, quia donando actui consentit, l. generaliter §. 1. de rebus creditis. quapropter nec iste, nec illi appellare possunt ab hoc decreto, ita Anton. de Canario in tractatu de insinuatione quest. 2. sequitur Rebuff. in commentar. tractatu de dona. insinuatione art. 1. gloss. 1. num. 1. 2. part.

17 Desuper comprobatur, quod licet decretum, quod à iudice in iudicio interponitur, sit vera interlocutoria, aded vt quoquo tempore possit eam reuocare, vt in l. si opus ff. de operis noui nunti. & quod notatur in leg. present. Cod. de his qui ad Ecclesiam confug. & declarat Philipp. Franch. in cap. cum cessante, colum. 3. versiculo 15. decretum de appellatio. fol. 73. Mellius & latius Ill. in l. nequequam §. ubi decretum colum. 1. ff. de off. procon. Franchus de Areti. in l. ad quem, ff. de acquir. hered. & exactè explicat Marant. de ordine iud. d. 6. part. tit. de sententia num. 29. Pro quibus est text. in l. qualem in si. ff. de arbit. & gloss. in §. si quis autem in auth. de heredi. & salci. cuius reddunt exempla, ipse præcipue Marant. tamen hæc, de quibus nos agimus, decreta super alienat. rerum Ecclesie, vel minoris, confirmatione donationis, & simili. quæ interponuntur à iudice extraiudicialiter pro solemnitate tantum actus, & contractuum, adhuc non sunt verè interlocutorie, sed eius vim habent, quemadmodum ceteri actus iudiciales, vt de extraiudiciali confirmationis decreto, ita declarant Philipp. Franch. in cap. constitutus el. 2. colum. 4. versiculo aduerte quia, &c. post Hostiens. & Immol. ibi, de appellat. exactius Lamberti. de iure patro. art. 4. 1. 1. quest. princ. 2. part. lib. 2. Philipp. Franch. Gaia, & omnis in cap. fin. de electione, lib. 6. cum gloss. ibi verbo, inanes. quæ minoris effectus sunt, cum habeant se respectu respectu interloquutoriarum, quod interloquutorie habentes vim diffinitiuæ, ac ideo quemadmodum interloquutoris appellatio non est licita, vt text. in l. ante sententiam. & l. ante sententia tempus, & Concilium Tridentinum sess. 24. de reformatione cap. 20. pariter imò fortius in his decretis affirmandum est.

19 Ceterum quia ista decreta nullius sunt præiudicij, cum semper intelligantur con-

cessa cum clausula absque præiudicio tertij, vt de decreto confirmationis docet Bal. in l. 1. in princ. ff. de constit. Principum. Andreas Barbas. consil. scripsit penult. col. post consilium 103. Alexand. 4. part. Barthol. Socinus consil. 164. visa Bulla Bonifacij versiculo sed ad hanc obiectionem in 3. p. & hinc est, vt confirmans nihil noui dat, & si aliter actus aliquem patiebatur defectum vltra confirmationem, post eam etiam intelligitur durare, & asserti, ita Bald. in cap. dudum de decimis, vbi Abb. n. 1. 1. dicit hanc esse huius vocabuli (confirmatio) 20 significacionem, vt quod firmum erat confirmetur, & ideo firmitas debet præcedere confirmationem, sequitur Alexan. in consilio 122. num. 32. volum. 4. Craueta in consilio 42 5. num. 72. Petrus Surdus decis. 289. num. 8. & 9. qui plures alios concordantes congeffit consil. 47. num. 19.

Et ideo quoadcumque de læsione, & 21 præiudicio doceatur, reponuntur, & reuocantur, vt in minore probat text. in cap. 1. de in integ. resti. Couartu. post alios latissime lib. 2. vari. cap. 17. à numero 2. per multas columnas plures referens, tenentes, quod quantumcunque adhibeatur decretum, & solemnitates in alienatione rerum immobilium minorum, & Ecclesiarum, non impeditur eisdem, vt suo iure, & restitutionis remedio vtantur, probata læsione, & damno, prout aliàs etiam aduersus contractus autoritate tutoris, vel curatoris celebratos potest reclamare, si se læsum putauerit, vt latè per Ioannem Mauricium in tractatu de restitutione in integ. cap. 143. post alios.

Nam cum ista decreta sunt adus extraiudiciales, vbi interponuntur non transeunte in rem iudicatam, quia nec sunt sententia, nec acta iudicij, nec continent condemnationem, seu absolutionem, vt supra latissime, cap. præcedenti diximus, & euidenter probabilibusque rationibus, & auctoritatibus, verum resoluimus, nec interueniunt in vim iudicij, sed in vim cuiusuis alterius solemnitatis alicuius contractus, seu actus, prout testis, tabellio, præsentia consanguineorum, licentia patris, &c. ac ideo nihil mirum, vt illæsum, & integrum ius interesse, & præiudicium putantium, iuxta tex. in leg. & si præses. ibi, Et si præses prouincie decreuerit alienandum, vel obligandum pupilli suburbanum, vel rusticum prædium; tamen actionem pupillo si falsis allegationibus circumuentam religionem eius, probare possit, Senatus referuauit, quam exercere, tu quoque non veraueris. C. de prædiis. & aliis rebus mi. idem probat l. 1. in fin. princ. ibi manente pupillo actionem si postea potuerit probare, &c.)

Et

23 Et quamuis pro huiusmodi decretis iudicum auctorantium in alienationibus Ecclesie rerum, & aliorum actuum, in quibus enuntiantur solemnitates interuenisse, præsumatur, omnia ita fuisse solemniter acta; tamen, hoc est interim, & donec contrarium probetur. Felin. in cap. quoniam contra numero 27. conclus. 7. & Decius à num. 187. de probatio. Alciatus regul. 3. præsumptione 10. Aimon de antiquit. tempor. 2. part. §. 1. à num. 14. Ang. Gabr. de sententiis conclus. 5. in princ. & num. 37. & 38. Mascard. de probatio. concl. 487. & conclus. 489. & conclus. 1321. num. 21. Menoch. de præsumptio. lib. 2. præsumpt. 75. à n. 12. diceas magis receptum, vbi plures allegat. idem etiam probant Simoncellus de decretis lib. 3. titul. 7. numer. 41. Achilles decis. 199. aliàs 2. de decretis. Puteus decis. 410. lib. 2. & Rota decis. 598. ex num. 3. part. 1. & decis. 72. n. 34. & 36. & decis. 178. num. 4. & decis. 193. & 316. num. 7. p. 2. diuersorum.

24 Et quando solemnitates requisitas, & causæ cognitionem adhibitam fuisse, & interuenisse enuntiat à tabellione, & exprimuntur in instrumento decreti nominatim, & in specie, procedat etiam d. doctrina, licet secus sit, quando in genere exprimuntur, vt tenet Parisius consilio 12. num. 58. lib. 2. & consil. 85. num. 39. lib. 3. & Anton. Gabriel, Achilles, Rota, Menoch. Alciat. & alij relatis in locis, Oldrald. consilio 262. n. 4. Quando autem enuntiantur ab ipso iudice præfata solemnitates in instrumento, & sic quando instrumentum nomine iudicis concipitur, etiam si in genere non in specie solemnitates causa legitima, & his causæ cognitionem adhibuisse, pro eius decreto est præsumendum, donec de contrario doceatur, vt id conciliando duas opiniones contrarias in hoc, an sit nominatim, vel sufficiat in specie solemnitarum enuntiatio facienda, ex pluribus Doctoribus comprobatur Nicol. Garc. de beneficijs 11. part. cap. 2. §. 2. num. 129. & seqq. & supra à num. 121.

26 Igitur vbi parum, imò nullum præiudicium generatur, sed integrum & perfectum ius maneat illæsum, & illud habentibus, seu prætendentibus, nihil mirum, vt decreta non suspendantur per appellationem subsequutam, imò ea pendente executioni mandentur, iuxta ea, quæ communiter annotantur in leg. unica Cod. si de moment. poss. fuerit appellatum, & nos latè infra 3. p. maxime cum addit iuris præsumptio, pro huiusmodi iudicis decretis, quod est non paucum considerabile ad executionem eorum, quæ iudex statuit, vt est videre per Rotam decisione 234. aliàs decis. 35. de appellat. in nouis. Caputaq. decis. 328. 1. part. num. 2. & per totam.

Desuper quoniam hæc decreta interposita super alienatione rei Ecclesie, aut minoris, transactione alim. adoptione, & similibus expediuntur per modum voluntarie iurisdictionis, vt docet Felin. in cap. quoniam contra sub num. 27. versic. septima conclusio, de probatio. l. ab ea parte ff. de probatio. l. 2. ff. de offi. proconsulis & legati. cum inter volentes tantum exerceantur, & expediantur, secundum dict. leg. 2. & ibi gloss. verbo contentiosam, & vt inquit Bald. in leg. nequidquam §. ubi decretum. vers. tertio modo, quod decretum iudicis ob hoc ipsum dicitur permissio, vel dispositio condemnationem vel absolutionem non continens, quod istud reperitur in iurisdictione omnino iustitaria, vbi nemo est citandus, vt in d. l. ab ea parte. & leg. 3. §. penult. ff. de bonorum possessio. Sed in his quæ 28 sunt voluntarie iurisdictionis, iudici appellatione pendente, permittitur innouare, tenet Ill. (qui melius illum text. Alexan. intellexit & interpretatus est) in l. 1. versiculo secundo & pulchius. C. de bonorum poss. secundum Tabul. ibi adde etiam Decium. quos referens in hoc sequitur Bertachin. in reperiario. verbo, appellatione pendente, colum. 2. ad fin. quoniam 29 à facto merè voluntario appellatio non admittitur, l. si ff. de appella. recipi. ibi, item quominus pignus vendere liceat, appellari non potest. & l. ex consensu §. si ff. de appella. faciunt quæ adducit post alios Lamberti. de iure patron. art. 20. q. 7. princ. 2. p. lib. 2. fol. 156. & quod ita tenendum est. licet Lancelot. de attempt. 2. p. cap. 12. ampliatione, sequutus contrarium tenuerit, nempe; in his, quæ sunt voluntarie iurisdictionis licet appelleretur, nulla adducta ratione nec fundamento, sed ex Alexan. & alijs moti omnes ex textu in l. 1. C. de bon. poss. secundum Tabul. sed ille text. nihil suæ intentioni probat, quia & poss. ex illo titulo fit voluntarie iurisd. sua natura attenda, quia in non volentes expeditur, tamen quando comparat contradictor, iam desinit esse voluntarie & fit necessario contentiose, vt dictum est, & notatur in d. l. 2. per gloss. & Doctores & sic in casu illius text. comparans arguit de falsitate contra testamentum, & contra ipsum per sententiam in contradictorio iudicio pronuntiatum est, & iudicialiter, vt ex adductis in hoc articulo apparet euidenter, ex tot efficacibusque rationibus, quarum aliquam si præfati Doctores considerarent, contrarium dixissent.

Et ex his, quæ hæcenus dicta sunt, potes formare vnam resolutiuam conclusionem, vt à decretis interpositis extraiudicialiter à iudice, vt in alienatione rerum Ecclesiasticarum, vel minoris, vel confirmatione alicuius actum, & similiter, appellationi emif-

Et

se iudex Ecclesiasticus non deferens, nec vim facit.

30 Hæc tamen conclusio probabiliter limitatur, ut intelligatur prout loquitur, quando scilicet; decreta expedita sunt extrajudicialiter; ut aliter sit affirmandum, quando iudicialiter præstantur, cum contradictore. nam verissimum est, actus extrajudiciales effici iudiciales per comparitionem legitimi contradictoris opposentis ad illos legitimas exceptiones, ita ut tunc debeat omnino iudicialiter audiri, & de exceptionibus oppositis, in forma iudiciali cognosci, adeo ut actus qui aliàs erat extrajudicialis sui natura, per comparitionem legitimi contradictoris; efficiatur iudicialis, & cause cognitio adhibenda, ita exactissimè authoritatibus validis, & rationibus, probavi supra cap. præcedenti à princ. vbi videre poteris. vbi etiam, quod tunc est necessarium negotium per sententiam diffinitivam terminandum, & sic appellatiioni omnino locum fore quoad verumque effectum deuolutiuum & suspensiuum.

31 Quod in decreto confirmationis hæc distinctionem constituere expressè Philipp. Franch. in cap. consuetis el. 2. colum. 4. versiculo sed certè melius loquendo in confirmatione, &c. de appellati. Hostiens. Anton. de Butrio ibi, & Ioannes Andreas in cap. auaritia de electi. ne, lib. 6. idem etiam dicit Bertachi. in reposito verbo, confirmatio potest. sub num. 80. ad medium. allegat Bald. in additio. ad Speculato. de appellati. versiculo pro diffinitiva. idem & late probat Lambert. de iure patro. in 3. articulo quest. princ. 2. p. lib. 2. idem Lambert. 8. 9. & 10. art. 1. quest. princ. 2. part. lib. 2. & notant omnes, Abb. Felin. & ceteri in cap. fin. de præsumptio. & alios plures citavi ad id supra d. cap. superiori.

32 Et his conuenit, & illud, ut actus, qui sunt voluntarie iurisdictionis sui natura, quando apparet contradictor, efficiuntur iurisdictionis contentiose, ut per text. in l. 1. C. de bonorum poss. secundum Tabul. docent Odofr. Salic. & Paul. de Castro ibi, & Bal. in §. si causa cognita ff. de bonorum poss. l. 1. in d. l. 1. sub num. 3. versiculo secundo pulchrum, & versiculo secundo & fortius, & per sententiam diffinitivam terminantur data copia actori iudicij eidem, quod fecus est, quando nullus compareret contradictor in his actibus voluntarie iurisdictionis, quia tunc nullus adhuc citari requiritur, ut optimè aduertit Bald. in d. l. ne quæquam §. vbi decretum. vers. tertio modo, ff. de offic. præfecti prætoris & legati. & prædictam doctrinam, etiam late in exequutoribus probauimus. cap. superiori. succedit ad propositum nostræ quæstionis, ut delegatus,

eui Papa committit, ut se diligenter informet de utilitate Ecclesiæ, & si repererit in euidentem utilitatem Ecclesiæ cedere; alienationem confirmet, seu licentiam alienandi concedat, cum sit sit, ut se extrajudicialiter informet absque citatione, ut ad principium huius capituli probauimus; procedit, quando Papa ita simpliciter committit alicui, ut se informet, & tunc circa informationem statuit eius assertioni, & pro eius decreto præsumitur absque processu, Rota decis. 716. num. 4. & decis. 160. num. 8. part. 2. diuers. Prosper de August. in appendi. ad summam Bullarj. verbo, alienatio. sub num. 12. pagin. 498. etiam si non appareat, Compostellanus in cap. capitulum num. 2. 5. vers. nunquid creditur, de rescript. Puteus decis. 144. num. 2. lib. 2. Marcotus vniuers. resolution. lib. 2. c. 1. num. 152. dummodo tantum tempus præcesserit, quod verosimiliter præsumatur, potuisse extrajudicialis informatio per iudicem exequutorem capi. Marcotus vbi proxime num. 153. Achill. decis. 2. de filijs presbyter. vel etiam dummodo contrarium non probetur, scilicet; nullam fuisse captam extrajudicialem informationem, & indagationem. ita tenuisse Rotam Romanam in vna Spalen. canonica. 10. Aprilis 1606. coram Ludouisio testatur Marcot. vbi proxime dicit. cap. 1. num. 154.

36 Quod non solum procedit, vbi non est clausula (vocatis vocandis) vel & nullus est contradictor, ut per Puteum decis. 144. n. 1. & 2. sed etiam quando in commissiõne adest clausula (vocatis vocandis) nullus tamen est contradictor, nec qui debeat vocari, nam adhuc in his casibus omnibus procedere potest exequutor delegatus extrajudicialiter, ut per Rotam in vna Romana deuolutionis 20. Martij 1580. quæ est 636. num. 1. & 4. 1. p. diuerso. & alias, quas allegat. Sequitur Nicolaus Garcia de benef. in part. 1. c. 2. num. 138. & 139.

37 At verò quando commissio fit cum clausula vocatis vocandis, quoniam cum tunc faciat exequutorem mixtum, ut per Felin. in cap. exhibitum num. 4. de iudicij. & in cap. de cetero num. 10. de re iudic. per ipsum & omnes in cap. si. de præsumptioni. & per alios resolutimus supra cap. præcedenti, à num. 48. cum sequentibus, & tunc necessarium interesse habens est citandus, & vocari debet, seu etiam aliàs adest contradictor, nam tunc omnino debet procedere in forma iudicij contentiose, formarique processus, & acta iuris ordine seruato, requiritur receptio testium, & probationum super veritate narratorum, de quo processu debet doceri, & constare. Arguid. decis. 617. Puteus d. decis. 144. num. 4. Nicolaus

Nicolaus Garcia loco proxime relato num. 140. 38 Quid autem venit dicendum, vbi huiusmodi decreti interpositio commissa est cum prædicta clausula (vocatis vocandis) qua, ut diximus, uti non debet, vbi nullus est, qui possit citari, si forte ipse exequutor delegatus formauit processum, & recepit testes cum iuramento & in forma iudicij, de quo processu constat, non tamen de partis citatione, nec alicuius vocatione, & apparet de decreto interposito à iudice delegato, & exequuto; an ei sit standum, donec contrarium non probetur; & respondendum est affirmatiuè, ut colligitur ex Rota in vna Auersana Tenimenti 15. Februarij & 5. Martij 158. quæ habetur in impressis decis. 716. ad finem 1. part. diuersor. Garcia d. 11. part. cap. 2. n. 141. vbi citat ad id Oldradum, Corneum, Coaruu. Hoiedam, & alios.

Et ita ex hac limitatione, seu potiùs declaratione apposita cõclusioni superius præmissæ in hac materia, aliam deducamus, & illam; ut appellatiioni interpositæ à decretis super alienationis confirmatione & similibus, vbi processum est iudicialiter, & in contradictorio iudicio; si iudex Ecclesiasticus ordinarius, vel delegatus non deferat, vim faciat.

39 Et ex his quæ hucusque adducta sunt, facile poteris absolvere dubium vnum, de quo iam semel fuit interrogatus, & consultus: an à decreto confirmationis factæ ab ordinario super donatione iuris patronatus; appellatiõne emissa non deferens, vis committatur. Circa quod suppono, quod donatio, legatum, seu concessio iuris patronatus facta à laico, vel clerico pio loco, non indiget confirmatione ordinarij, at donatio seu aliàs particularis concessio iuris patronatus facta clerico, vel laico recipienti nomine proprio, non valet, nec tenet, nisi demum accedente consensu, seu cõfirmatione Episcopi dicecesani, de quo cum variis & multis aliis quæstionibus vsque ad refectionem inuenies per Lambert. in tractatu de iure patronat. 2. part. lib. 1. per cunctos articulos & quæstiones eius à principio, & alibi passim etiam per Doctores.

Hinc succedit, & potest, prout in cæteris decretis, de quibus supra, responderi, præsertim ex his, quæ de decreto confirmationis late diximus; ut scilicet, cum sui sit natura primæua attentæ, actus omnino extrajudicialis, & voluntarie, non contentiose iurisdictionis, quia celebratur inter volentes, non inuitos, & quia nedum est interlocutoria, sed vim habens, & ad eius similitudinem inueniunt pariter, & eodem modo minimè sit in huiusmodi confirmationis

decreto appellatiõni deferendum, quominus exequutiõni actus confirmatus mandetur.

Nec ommissa consideratione paruitas nimis præiudicij, & iuris proprii conferuatio, quod ex decretis præcipue confirmationis huiusmodi affolet, ut diximus iam, & quod in proposito ait Lambert. supra citato loco 9. art. 1. quæstionis princ. d. 2. part. d. lib. 1. præcipue num. 6. & sequentibus. dicens, quod quando aliquis laicus donat aliquam Ecclesiam, quam nec detinebat, nec ius patronatus in ea habebat, ut tunc eius donatio, legatum, & vel concessio non est in consideratione; etiam si consensus Episcopi intercederet; & reddit ipse rationem, quia nemo dat quod non habet, vnde cum ille nihil dare poterat, nec Episcopi consensus aliquid operabitur, quia confirmat actum, quem ille facit; sed ille nihil agit, nec consensus aliquatiter suffragabitur, quia confirmans nihil de nouo agit, sed tantum autorizat rei existentem, & sic non existenti non prodest, cap. inter dilectos, de fide instrumento. & per totum tractatum de confirmatione vtili vel inutili. Conferunt huc etiam quæ nos superius adduximus, vbi etiam quod per hoc confirmationis decretum extrajudicialiter expeditum, nihil iuri alterius detrahatur, imò maneat illæsum, istudque decretum nihil ponit in esse, quantum ad ius tertij: sed solum est quædam autoritas, quam præstare nullo modo potest Episcopus, se excusari. quod si fecerit & absque iusta & rationabili causa, potest adiri superior, qui aut eum compellat, ad consentiendum, aut vel ipemet consentiat, de quo est text. in cap. nullus de iure patronat. vbi Doctores omnes & præcipue Abb. ita exactè Lambert. (plures & vtilis ex eo deducens quæstiones) in 20. art. 1. quest. princ. 2. p. dicit. lib. 1. qui ibi num. 36. hoc declarat, ut in casibus, in quibus potest adiri superior, propter denegatam confirmationem, consensum, consilium, licentiam, autoritatem, absolutionem, & similia (ad quæ extenditur dispositio d. cap. nullus, ut post alios ipse ibi num. fi.) sit omnino adeundus per viam querelæ, & non per viam appellatiõnis, ita etiam tenet Barba. in cap. ceterum in 11. colum. versiculo tu adde, de iudicij, vbi adducit plura iura, quæ per te ipsum vide. sed contrarium verius est, imò per viam appellatiõnis posse adiri, ut ex multis probauimus infra cap. sequenti circa licentiam denegatam beneficiario, ut possit abesse à beneficio, ut ibi latissimè videbis à num. 27. & fursum.

Hæc tamen doctrina eandem distinctionem, seu declarationem pati, dubium non est, quàm cætera decreta, & præcipue confirmationis

firmationis patiuntur, prout satis remanet probatum superius, dum firmavimus, ut scilicet procedat, quando expediatur sua prima natura retenta, scilicet, extrajudicialitatis, & absque contradicere, si verò contradicere apparet, allegans legitimas exceptiones, cum iudicialiter super eis debeat procedere ordinarius, & causa per diffinitivam terminanda, utique appellatio suos habet effectus, multæ enim sunt legitimæ exceptiones, quæ huiusmodi confirmationis decreto possunt opponi ab interesse habente, ut quædo facta fuit donatio iuris patronatus sine dicto Episcopi consensu, & postmodum facta est alteri, illo interueniente, ut primus si petat confirmationem; secundus possit legitimè contradicere, cum sua donatio præualuisset, de quo per Lambert. supra 19. art. 1. quæst. princ. d. 2. p. d. lib. 1. & de aliis exemplis videre poteris ibi art. 18. & per totos articulos, ubi de legitimis exceptionibus tibi constabit.

43 Et in terminis nostri dubij ultra doctrinas, & auctoritates supra adductas, magis in specie probatur in vna Rotæ decis. Lucana plebis seu Parochialis 8. Iunij 1571. coram Domino Lanceloto, seu Benarino, ex qua apparet, quòd cum fuisset datus delegatus à Papa, ut confirmaret donationem iuris patronatus, & ipse ad eam processisset iudicialiter, voluerit confirmationis, & institutionis sententiam exequi appellatione pendente, & Rota decreuit in hæc verba: Domini dixerunt possessionem esse attentatam, quia captam appellatione pendente, non obstat quòd ordinarius processerit tanquam exequutor deputatus in confirmatione donationis, quia hoc non procedit, quando assumit partes iudicis. Felin. in cap. fin. de presumpcio. & pronuntiauit parte citata institutionem faciendam, non obstat, & ibi, fecus in casu isto in quo agitur de iure patronatus, & institutione faciendi vigore illius, & c.) quam decisionem aliud agens adducit ad litteram Nicolaus Garcia de benef. 9. p. c. 4. num. 18.

44 Ex quo duo vtiliter colliguntur simul ad nostrum propositum, ut exequutor datus ad confirmationem huiusmodi donationis, procedere potest extrajudicialiter, & de facto, & ob id ab illo minimè posse appellari. Secundum; ut quando procedit iudicialiter cum partis citatione; & cum diffinitiva in contradictorio iudicio, & ob id causa effecta fuit appellabilis, quæ decisio rectè probat huius dubij resolutionem, conuenitque cum aliis decisionibus, quas ad eandem doctrinam supra adduximus, & ita detegenda est iudicis violentia in huiusmodi decreti ap-

pellatione, ex modo etiam procedendi, quo fuit usus, an iudiciali, ut tunc appellatio delationem desideret, an extrajudiciali absque contradicere, ut tunc vim non habet declaratur, prout etiam præfatum dubium, quando de eo fuit consultus; resoluti, respondens.

CAPVT XV.

A mandato de residendo beneficium, vel de ordinando de ordine ei necessario, ac etiam à visitatione. an vis fiat, si appellationi interpositæ minimè sit à iudice delatum.

SVMMARIVM.

Residentia beneficij præceptum est sententia interlocutoria, habens vim diffinitivæ. n. 1.
Residentia præceptum si expediatur absque causa cognitione, est actus extrajudicialis. n. 2.
Residentia præceptum non requirit citationem iudicalem. n. 3.
Residentia præceptum non suspenditur per appellationem, sed ea non obstante apponitur beneficiario substitutus. num. 4.
Concil. Trident. sess. 23. de reform. cap. 1. circa residentia præcepta exequenda explanatur. ibid.
Residentia ab ipso præcepto non datur appellatio, quominus absens compellatur residere, & detur substitutus congrua portione. n. 5.
Residendi à præcepto appellatio dicitur frustratoria. num. 6.
Appellatio si negetur à causa principali, pariter negata censetur à præambula compulsionem. num. 7.
Residentia pœna per diffinitivam imposita in contumaces absentes non recipit appellationem. num. 8.
Trident. sess. 23. cap. 1. circa non residentes loquens, declaratur. n. 9.
Residentia neglectæ pœnam, appellatione & inhibitione non obstantibus, exequendam contra absentes siue contumaces, siue non contumaces, decreuit Senatus supremus. n. 10.
Non residentia pœna imposita Parochis, non extenditur ad non residentes beneficia simplicia. num. 11.
Residentia est de iure diuino in animarum curam, seu gubernationem habentibus. n. 12.
Non residentia pœna non recipit appellationem quoad suspensiuum, secus quoad deuolutiuum. num. 13.
Trident. remouens appellationem intelligi quoad suspensiuum, sæpe declarauit S. Congregatio. num. 14.
Residentia monitorium, & præceptum extrajudicialiter

dicialiter expeditur, pœnarum verò impositio per diffinitivam iuris ordine seruato. n. 15.
Non solum in Parochialibus, sed in alijs simplicibus beneficijs. n. 16.
Contra non residentem, siue sciatur ubi sit, siue non, ad beneficij priuationem quomodo sit procedendum, & quod tempus absentia requiratur. n. 17.
Monitio trina non est necessaria contra non residentem, siue absentem siue presentem, si commodè citari potest personaliter. n. 18.
Et tunc quod tempus absentie requiratur. n. 19.
Non residentis citatio ubi agitur ad priuationem an sufficiat extrajudicialis. n. 20.
Contra non residentem ubi agitur ad priuationem fructuum & alias pœnas arbitrarias, an & quando trina citatio sit necessaria. n. 21.
Determinatio vna respiciens plura determinabilia, illa debet pariformiter determinare. n. 22.
Non residente monito à quo incipit currere tempus, quo debet expectari, antequam ad priuationem deueniatur. n. 23.
Contra non residentem sententia priuationis, qua non est seruatus iuris ordo, exequi non potest appellatione pendente. n. 24.
Non residens ex iusta tamen causa aut impedimento, seu licentia condemnatus ad priuationem, & c. an queat appellationem suspensiuam interponere. n. 25.
Residentia materia, & qua beneficia illam exigant, & qua persone excusentur, & de licentia quando concedenda, vel non, & qui sine ea possunt abesse, & de alijs remissiuè. n. 26.
Licentiam absentia ab ordinario negante appellationi emissa, an sit deferendum. n. 27.
Abesse an possit beneficiatus pendente appellatione à denegata licentia. n. 28.
Licentiam absentia non sufficit petere, sed & obtinere. n. 29.
Appellatione pendente parti & iudici non permittuntur, que ante appellationem non poterant geri. n. 30.
Fructibus & re, non priuatur quis appellatione pendente. n. 31.
Licentia absentie expresse concedenda. n. 32.
Actus negatiuus secum trahit executionem. n. 33.
Ab ordinis requisitis suscipiendi præcepto appellationi emissa per beneficiatum an sit deferendum. n. 34.
Annus ad ordines suscipiendos à quo tempore currere incipiat. n. 35.
Ordines quales, & qua beneficia requirant, & qua pœna plectantur beneficiati ob non receptos intra annum, & qua impedimenta illos excusent, & de alijs huius materiae questionibus remissiuè. n. 36.
Canonici non ordinati non habent vocem in Capitulo. n. 37.

Salgado de protect. Reg. Tom. I.

A præcepto de suscipiendis ordinibus necessarijs appellationi deferendum non est. n. 38.
In spiritualibus iudex potest incipere à præcepto. n. 39.
Monitorium de ordinibus suscipiendis est actus extrajudicialis. n. 40.
Appellationi à mandato de suscipiendis ordinibus deferendum non est. n. 41.
Ecclesie fauor aut cultus diuinus suspendunt appellationis effectum, qua non causat attentatum. n. 42.
A sententia diffinitiva, qua quis priuatur beneficio ob non susceptos ordines necessarios, appellationi emissa an sit deferendum. n. 43.
Ab eo, quod fit in executionem canonicorum decretorum non licet appellare. n. 44.
Sententia priuationis, & aliarum pœnarum ob non susceptos ordines intra annum appellatio non suspendit. n. 44. & 45.
Sententia priuationis vel compulsionis suscipiendorum ordinum suspenditur per appellationem, ubi allegatur de legitimo impedimento. n. 46.
Quod procedit, quando ex actis euidenter de legitimo impedimento constat. n. 47.
Ab ordinibus susceptis suspensus an pendente appellatione possit accedere ad alios, & an illis possit interim vti. n. 48. & 49.
A visitatione & morum correctione appellatio, nec inhibito executionem suspendit. n. 50.
Trid. sess. 24. de reform. c. 10. explanatur. ibidem. Trid. sess. 13. c. 1. explanatur. n. 51.
Remedio ad innocentie presidium instituto, ad iniquitatis defensionem non est abutendum. num. 52.
Visitationis, & correctionis causa ante diffinitivam non recipit appellationem. n. 53.
Visitationis causa non suspenditur per appellationem. n. 54. & 55.
Visitationis diffinitiva admittit appellationem deuolutiuam, non suspensiuam. n. 56.
Residentia mandatum in visitatione editum non recipit appellationem. n. 57.
Visitatio recipit appellationem, ubi privilegium exemptionis quis docet. n. 58.
Trident. sess. 24. de reform. c. 10. declaratur. n. 59. & seqq.
Privilegium exemptionis, si proueniat ab immemoriali, an admittit appellationem à visitatione. n. 60.
Visitationem extrajudicalem, & eius executionem an impediatur appellatio vigore privilegij, & quid in iudiciali. n. 61.
Visitatio citata parte & cum cause cognitione facta recipit appellationem. n. 62.
In visitatione extrajudicialiter facta ordinarij recusatio non admittitur, secus ubi agitur iudicialiter. n. 63.
Cultus diuinus celerem executionem exigit, & non recipit appellationem. n. 64.

Qq

Visitatio